

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupíčkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **X**, zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje**, se sídlem Masarykova 930/27, Ústí nad Labem, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 1. 8. 2019, č. j. 41 A 20/2019 - 36,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Odměna ustanoveného advokáta Mgr. Ladislava Barty **s e u r č u j e** částkou 3 400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 19. 1. 2019, č. j. KRPU-14053-26/ČJ-2019-040022, byl žalobce zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pobytu cizinců“) ve spojení s § 124 odst. 2 téhož zákona, za účelem správního vyhoštění, a doba zajištění byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.

[2] Dne 2. 2. 2019 uložila žalovaná žalobci podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 a 2 zákona o pobytu cizinců správní vyhoštění na dobu 1 roku. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 12. 2. 2019 odvolání, které odvolací orgán rozhodnutím ze dne 26. 3. 2019 zamítl.

[3] Rozhodnutím ze dne 8. 4. 2019, č. j. KRPU-14053-60/ČJ-2019-040022, žalovaná prodloužila dobu trvání zajištění žalobce o dalších 60 dnů.

[4] Následně Krajský soud v Ústí nad Labem (dále též „krajský soud“) rozsudkem ze dne 28. 5. 2019, č. j. 41 A 12/2019 - 28, zamítl žalobu žalobce proti rozhodnutí o odvolání ve věci správního vyhoštění. Rozsudek byl žalované doručen dne 4. 6. 2019. Žalobce proti němu podal kasační stížnost dne 11. 6. 2019.

[5] Dne 10. 6. 2019 vydala žalovaná rozhodnutí č. j. KRPU-14053-80/ČJ-2019-040022, jímž opět prodloužila dobu zajištění žalobce o dalších 30 dnů. Toto rozhodnutí je nyní předmětem soudního přezkumu.

II.

[6] Žalobce podal proti rozhodnutí žalované o prodloužení doby jeho zajištění o 30 dnů žalobu, kterou krajský soud v záhlaví uvedeném rozsudkem zamítl. Konstatoval, že žalovaná v napadeném rozhodnutí zcela přirozeně a logicky nemohla reagovat na podání kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu ve věci žalobcova správního vyhoštění, neboť předmětná kasační stížnost byla doručena Nejvyššímu správnímu soudu teprve den po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. V době jeho vydání tedy nemohla žalovaná o podání namítané kasační stížnosti vědět. Na věc lze dle krajského soudu přiměřeně aplikovat závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2017, č. j. 10 Azs 101/2017 - 28, neboť se jedná o obdobnou situaci. V době vydání žalobou napadeného rozhodnutí totiž zbývalo do maximální délky zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění ještě více než třicet dnů a současně ještě nebylo zřejmé, zda žalobce proti rozsudku ve věci správního vyhoštění podá kasační stížnost. Žalovaná proto nebyla povinna se touto hypotetickou otázkou při vydání žalobou napadeného rozhodnutí zabývat a jakkoli spekulovat o délce případného řízení před Nejvyšším správním soudem. Její povinností bylo hodnotit toliko skutečnosti, které jí byly v rozhodné době známy, případně které jí měly být známy, jako jsou další kroky nezbytné k vlastní realizaci správního vyhoštění. To žalovaná učinila a své rozhodnutí řádně zdůvodnila. V době vydání napadeného rozhodnutí z ničeho objektivně nevyplývalo, že by byla realizace správního vyhoštění žalobce ve zbývající zákonem stanovené době maximálního možného zajištění žalobce (tj. do 16. 7. 2019) naprosto vyloučena.

III.

[7] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Nesouhlasí se závěry krajského soudu týkajícími se neposouzení právní možnosti dosažení účelu zajištění ze strany žalované. Stěžovatel musel být propuštěn ze zajištění nejpozději dne 16. 7. 2019, což se stalo. Již v době vydání rozhodnutí o dalším prodloužení zajištění muselo být patrné, že se stěžovatel proti svému vyhoštění hodlá bránit všemi dostupnými právními prostředky, což může mít na realizovatelnost účelu zajištění nepopíratelný vliv. Na tuto situaci dopadá čl. 15 odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí. S ohledem na zbývající časový prostor pro trvání zajištění nelze tolerovat, že žalovaná příslušnou úvahu do svého rozhodnutí nezahrnula. Její postup vůči stěžovateli byl nepřiměřený, neboť přinejmenším v poslední fázi zajištění muselo být zřejmé, že veškeré úvahy o realizovatelnosti jeho účelu jsou spekulativní, a to i s ohledem na vzdálenost Vietnamu. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu i rozhodnutí žalované a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

pokračování

IV.

[8] Žalovaná ke kasační stížnosti zaslala vyjádření, v němž nejprve rekapitulovala okolnosti zajištění stěžovatele a důvody pro jeho prodloužení. Poté vyjádřila souhlas s posouzením věci ze strany krajského soudu a odkázala rovněž na rozsudek č. j. 10 Azs 101/2017 - 28. Zdůrazňuje, že o podání kasační stížnosti neměla v době vydání napadeného rozhodnutí žádnou informaci. Nesouhlasí, že tento postup měla předpokládat. Veškeré úkony v řízení o správním vyhoštění prováděla pečlivě a co nejrychleji. Naopak stěžovatel toto řízení zdržoval podáním blanketního odvolání, podáním účelové žádosti o dobrovolný návrat a jejím pozdějším zpětvzetím. V době vydání napadeného rozhodnutí byl dostatečný časový prostor v rádech týdnů pro realizaci vyhoštění, neboť stěžovatel již měl vydaný náhradní cestovní doklad a byla předjednána cesta do domovského státu, kde mu nic nehrozí. Rozhodnutí žalované tak nemůže být nepřezkoumatelné, a proto navrhuje podanou kasační stížnost zamítnout.

V.

[9] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Podstatou kasační stížnosti je otázka, zda žalovaná pochybila, když se v rozhodnutí o prodloužení doby zajištění stěžovatele za účelem správního vyhoštění o zbývajících 30 dnů z celkové možné doby zajištění 180 dnů stanovené v § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nezabývala tím, zda mohlo zajištění naplnit svůj účel s ohledem na možné podání kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu ve věci správního vyhoštění stěžovatele.

[12] Podmínkou tzv. reálného předpokladu dosažení účelu zajištění se zabýval Nejvyšší správní soud v již zmiňovaném rozsudku č. j. 10 Azs 101/2017 - 28. Zde uvedl, že tato podmínka „sice není v zákoně o pobytu cizinců výslovně zakotvena, vyplývá však z čl. 15 odst. 4 směrnice 2008/115/ES (dále též jen „návrátová směrnice“). Tímto ustanovením směrnice podtrhuje význam zájmu svévoleného zřehavení či omezení svobody [viz čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, čl. 6 Listiny základních práv Evropské unie, či také čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod]. Aby byl zásah do osobní svobody cizince přípustný, musí mimo jiné sledovat vymezený účel. Správní orgán je proto při rozhodování o zajištění cizince povinen předběžně posoudit, zda je správní vyhoštění alespoň potenciálně možné. Pokud je odpověď záporná, nelze o zajištění cizince rozhodnout (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS). Ačkoliv je v tomto řízení přezkoumáváno rozhodnutí žalované o prodloužení doby trvání zajištění stěžovatele (nikoliv rozhodnutí o jeho zajištění), lze výše uvedené závěry rozšířeného NSS použít přiměřeně i v tomto případě (srov. rozsudek NSS ze dne 15. 4. 2016, č. 4 Azs 18/2016 43, bod 33).“

[13] Z citovaného rozsudku vyplývá, že cizince lze zajistit (resp. dobu jeho zajištění prodloužit) jen v případě, že lze předpokládat, že účel zajištění bude naplněn, tj. že cizinec bude z území ČR vyhoštěn během doby, po kterou může trvat jeho zajištění. Je-li naopak jasné, že cizinec má být ze zajištění propuštěn, aniž bude realizován cíl jeho zajištění (např. právě pro marné uplynutí maximální délky doby jeho zajištění), nelze o zákonném zajištění cizince hovořit.

[14] Ze správního spisu vyplynulo, že dne 19. 1. 2019 žalovaná zajistila stěžovatele za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 124 odst. 2 zákona o pobytu

cizinců a podle § 124 odst. 3 téhož zákona stanovila dobu trvání zajištění na 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody na území České republiky, který nastal dne 18. 1. 2019 v 9:30 hodin. Dne 2. 2. 2019 vydala policie rozhodnutí o stěžovatelově vyhoštění. Odvolání bylo zamítnuto rozhodnutím ze dne 26. 3. 2019, které nabylo právní moci dne 2. 4. 2019. Dne 8. 4. 2019 rozhodla žalovaná o prodloužení zajištění stěžovatele o 60 dní. O dalším prodloužení zajištění, které je předmětem tohoto řízení, rozhodla žalovaná dne 10. 6. 2019. Maximální doba zajištění dle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců uplynula dne 16. 7. 2019.

[15] Za výše popsaných skutkových okolností lze souhlasit s krajským soudem, že se žalovaná mohla v době rozhodování o prodloužení zajištění rozumně domnívat, že účel zajištění stěžovatele bude možno naplnit. V době vydání rozhodnutí o prodloužení zajištění zbývalo do konce maximální doby zajištění stěžovatele 37 dnů. Vzhledem k tomu, že k tomuto dni již byl stěžovateli vydán náhradní cestovní doklad a byla zajišťována jeho cesta do domovského státu (viz č. l. 189 správního spisu), jeví se Nejvyššímu správnímu soudu i při zohlednění geografické vzdálenosti mezi ČR a Vietnamem za těchto okolností doba 37 dnů pro vlastní realizaci vyhoštění jako dostatečná.

[16] Nejvyšší správní soud dodává, že ve své rozhodovací praxi posuzoval obdobné situace, kdy do konce maximální možné doby zajištění cizince zbývalo pouze 50 dní (rozsudek č. j. 3 Azs 73/2018 - 27) či dokonce 30 dní (rozsudek č. j. 1 Azs 272/2018 - 27), a ani v těchto případech neshledal, že by bylo zajištění bez dalšího vyloučeno z důvodu nerealizovatelnosti jeho účelu.

[17] Krajský soud rovněž nijak nepochybil, když nepovažoval rozhodnutí žalované za nepřezkoumatelné pro absenci úvahy, zda mohlo zajištění naplnit svůj účel s ohledem na možné podání kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu ve věci správního vyhoštění.

[18] Správně přitom odkázal na rozsudek č. j. 10 Azs 101/2017 - 28, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že: „*Zákonnost zajištění nelze odvíjet od hypotetických úkonů, které stěžovatel teprve v budoucnu plánuje učinit. (...) Podání opravných prostředků v řízení o správním vyhoštění, resp. příslib jejich uplatnění, tedy nemůže sám o sobě vylučovat jakékoliv zajištění cizince za účelem správního vyhoštění. Pokud vzhledem ke zbývajícím porcí dnů z maximální možné doby zajištění zbývá alespoň taková část, že vyhoštění cizince bude v této době i přes uplatnění opravných prostředků alespoň potenciálně možné, nelze na zajištění cizince rezignovat.*“ K citovanému závěru se Nejvyšší správní soud přihlásil rovněž v rozsudcích ze dne 25. 10. 2017, č. j. 4 Azs 162/2017 - 31; ze dne 28. 6. 2018, č. j. 3 Azs 115/2017 - 39; ze dne 20. 2. 2019, č. j. 3 Azs 73/2018 - 27; ze dne 21. 2. 2019, č. j. 1 Azs 272/2018 - 27; nebo ze dne 21. 10. 2019, č. j. 1 Azs 208/2019 - 25 (který se nadto týkal téhož stěžovatele).

[19] Z uvedeného vyplývá, že při rozhodování o prodloužení doby zajištění cizince není možno přesněji předvídat veškeré procesní kroky, které stěžovatel učiní, ani odhadovat délku potenciálních řízení. Žalovaná tak nebyla povinna se vypořádávat s hypotetickými okolnostmi, které v projednávané věci v době jejího rozhodování nenastaly, tedy v posuzované věci s možným podáním kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu, jímž byla zamítnuta žaloba stěžovatele ve věci rozhodnutí o jeho správním vyhoštění. Tato kasační stížnost v době vydání rozhodnutí nebyla podána; stěžovatel ji podal až den po vydání rozhodnutí o prodloužení zajištění.

[20] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

pokračování

[21] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[22] Zástupcem stěžovatele byl usnesením krajského soudu ze dne 14. 11. 2018 ustanoven Mgr. Ladislav Bárta, advokát, jehož odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 10 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. hradí stát. Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby, kterým je sepsání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za provedení úkon právní služby náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupce stěžovatele nedoložil, že by byl plátcem DPH; za úkon právní služby mu tedy náleží celkem 3 400 Kč. Tuto částku Nejvyšší správní soud vyplatí do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. ledna 2020

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu